

РЕШЕНИЕ

№ 5561

гр. София, 18.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 47 състав, в публично заседание на 04.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Катя Аспарухова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **11232** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.76а от Закона за убежището и бежанците ЗУБ.

Образувано е по жалба на А. С. С. гражданин на Република Б. ЛНЧ [ЕГН] с паспорт №МР4684243 издаден на 07.02.2022г. срещу РЕШЕНИЕ №31-ОК от 28.10.2024г. на Интервюиращ орган, с който не е допусната до разглеждане последваща молба за закрила рег.№УП220022 от 10.10.2024г..

По изложените в жалбата съображения за незаконосъобразност на решението –се моли същото да бъде отменено и да се върне преписката на ответника с указания за разглеждане на молбата по същество. На първо място се сочи, че молбата не е следвало да се разглежда по реда на ускореното производство. На второ място се оспорва извода на ответника, че лицето не се позовава на нови обстоятелства. Твърди се, че са посочени новонастъпили обстоятелства като това, че С. е имал среща с опозиционния лице С. Цикановская, което е станало публично достояние на властите в Б. и поставя в опасност живота на лицето, ако се завърне в страната. Следващото ново обстоятелство е позоваването на новия закон от 11.04.2024г., насочен към наказателно преследване на ЛГБТК хората / с наказание 4 години затвор/, какъвто е молителят –трансексуален, имащ брак с лице от същия пол. Във връзка с последното е изтъкнато и обстоятелството, че партньорът на С. е получил международна закрила. С оглед изложеното се твърди, че нито едно от тези обстоятелства не е разгледано от ответника. Допълва се, че административният орган не е направил преценка за възможното бъдещо преследване като неправилен се явява извода в оспорения акт, че

няма опасност и опасения от бъдещо преследване. Именно предвид сексуалната си ориентация и общественно-политическата си дейност лицето има опасения от преследване, ако се завърне в Б.. С оглед изложеното се моли да се уважи жалбата.

В съдебно заседание оспорващият лично и чрез адв.Л. –поддържа жалбата. Претендират се разноси в размер на един адвокатски хонорар. Представят се писмени бележки. Със същите се допълва, че в последващата молба за закрила от жалбоподателя са представени статии в български медии, отразяващи опозиционната дейност на А. С. и неговия партньор А. Б.. Тези данни не са счетени за нови обстоятелства, като ответникът се е позовал на справка от Дирекция „МН дейност“, за това, че положението в Б. не е променено въпреки, че има данни в справката за чистка срещу опозиционери. Прави се позоваване и на показанията на свидетелката М. К. – специален докладчик на ООН по правата на човека за Б.. С оглед това се моли да се уважи жалбата.

Ответната страна чрез юрк.П. – оспорва жалбата и моли като неоснователна да се отхвърли. Изтъква се съображението, че правилно ответникът е констатирал, че няма нови обстоятелства от съществено значение за личното положение на молителя или такива относими към държавата по произход. Подчертава се, че изнесените данни са вече обсъдени- както сексуалната ориентация на молителя и неговия брак, така и неговата обществена дейност. Визира се, че бракът му е от над 10 години, многократно е напуснал и се е връщал в Б. и не е бил преследван по време на престоя си. С оглед изложеното се моли да се отхвърли жалбата.

Представителят на СГП изразява становище за неоснователност на жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. ГРАД КАТО СЪОБРАЗИ СТАНОВИЩАТА НА СТРАНИТЕ, НАМЕРИ ЗА УСТАНОВЕНО СЛЕДНОТО:

Жалбата от 01.11.2024г. по отношение на решението, връчено на 30.10.2024г., е в срок, допустима е, поради което следва да се разгледа по съществото ѝ.

ПО СЪЩЕСТВОТО СИ жалбата е основателна.

Не е спорно, че се касае за последваща молба с рег. № УП22002 от 10.10.2024г, от С. А. С., роден на 17.10.1987г., в [населено място], Б., гражданин на Б., народност: беларусин, вероизповедание: агностик, ЛНЧ [ЕГН].

Молбата е последваща по смисъла на §.1, т.б от Допълнителните разпоредби на ЗУБ. В предходното производство с Решение № 15715 от 26.10.2023г. на Председателя на ДАБ-МС е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на молителя. Жалбата срещу решението е отхвърлена с решение № 1079 от 19.02.2024г. по адм.дело №11601/2023г. на АССГ, оставено в сила с решение № 9830 от 17.09.2024г. на ВАС.

Ответникът е посочил, че с последващата молба С. е изтъкнал като нови обстоятелства по отношение на личното си положение и по отношение на страната си по произход, следното: заявява, че неговият съпруг от сключения през 2014г. еднополов брак -руският гражданин А. Б. е получил международна закрила в Република България с решение №5759 от 23.04.2024г. на Председателя на ДАБ- МС. Посочено е, че кандидатът е твърдял, че от 2006г. е участвал в митинги против президента А. Л. в М. и в М., а в България е продължил да участва в редица митинги против войната в У.. В молбата си кандидата изразява опасения, че като ЛГБТК човек - гей и транссексуален, който е в еднополов брак с опозиционен журналист -може да бъде подложен на преследване в Б..

Ответникът, за да не допусне молбата за разглеждане по общия ред се е позовал на чл.

76а от ЗУБ, видно от която норма преди да се пристъпи към разглеждането по същество на последваща молба за международна закрила се преценява нейната допустимост съгласно чл. 13, ал. 2, т. 4. в чл. 13, ал. 2, т. 4 от ЗУБ. Така производството за предоставяне на международна закрила не се образува, когато чужденецът е подал последваща молба, в която не се позовава на никакви нови обстоятелства от съществено значение за личното му положение и относно държавата му на произход. В този случай - в срок до 14 работни дни от подаването на последващата молба за международна закрила интервюиращият орган единствено въз основа на писмени доказателства, представени от чужденеца, без да се провежда лично интервю, взема решение, с което допуска или не допуска последващата молба до производство за предоставяне на международна закрила.

В тази връзка –е констатирано, че при подаването си на последващата си молба за закрила от страна на чужденеца са приложени извадки от медийни публикации, свързани с влошената политическа обстановка в Б., материали на беларуската транс организация TG House Belarus относно влошената обстановка в страната, както и снимков материал от публичните изяви на чуждия гружданин от 2022г..

С оглед изложеното по молбата за предоставяне на статут е прието от ответника, че не са представени нови писмени доказателства, за да е налице нейната основателност. Посочено е, че в предходното производство са обсъдени, както сключения брак между С. и А. Б., така и опозиционната дейност на двамата. В приключилото производство са изследвани опасенията, че би бил подложен на дискриминация и преследване в Б., заради това, че е транссексуален. Има позоваване и на мотивите на ВАС и АССГ.

По въпроса за закрилата на Б. е прието, че се касае за еднополов брак сключен в Д. през 2014г., поради което С. не е член на семейството на чужденец, получил международна закрила и като такъв може да получи закрила единствено на общо основание. В тази връзка е маркирано, че според чл.46, ал. 1 от Конституцията на Република България (КРБ) „Бракът е доброволен съюз между мъж и жена“. Посочено е, че брак, сключен в чужбина, се признава в Република България, ако е спазена формата, установена в българското право (чл. 75 от КМЧП). Визирано е, че съдебната практика относно признават ли се в България еднополовите бракове, сключени в чужбина е в насока, че те не пораждат правно действие на територията на Република България (Решение №7582 от 15.06.2017г. по адм. дело №7370/2016г. - ВАС). Маркирано е, че само държавите от ЕС, които разрешават сключването на еднополов брак на своя територия, по принцип признават еднополовите бракове, сключени в друга държава от ЕС, по отношение на правата, предоставени от националното законодателство. Тези държави от ЕС са: А., Б., Г., Гърция, Д., Е., И., Испания, Л., М., Н., П., С., Ф., Ф. и Ш.. Признаване на еднополови бракове е възможно и в И., Н. и Ш..

В заключение ответникът е приел, че молителят е приложил писмени доказателства, които сам е подбрал, за да подкрепи твърденията си относно обстановката в страната му на произход, което не е достатъчно, за да се допусне за разглеждане молбата му. Прието е, че позоваването на ненастъпили събития и евентуални последици във връзка с тези ненастъпили събития, коментиращи се в медийното пространство, по никакъв начин не могат да се приемат като нови обстоятелства от съществено значение за личното му положение или относно държавата му на произход. Същевременно позоваването на вътрешно-политически проблеми и произтичащите от тях опасности, също не е достатъчно основание да се

получи международна закрила. Заявеното от беларуския гражданин нежелание за завръщане в държавата му на произход, свързано с опасения, които факти не почиват на някакво конкретно доказано действие по отношение лично на него, не обосновава необходимостта от предоставяне на закрила по смисъла на закона. Направен е извода, че лицето се позовава на общоизвестни факти единствено с цел допускане на последващата му молба до производство, както и че предоставя общоизвестна информация пред длъжностните лица на ДАБ - МС единствено и само с цел предоставяне на закрила.

Ответникът се е позовал на справка №ЦУ-1800 от 14.08.2024г., изготвена от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ- МС, видно от която не налице данни за влошаване на общото положение или сигурност. От началото на войната в У. Б. действа като единствен поддръжник на Русия във военните усилия. Западните санкции ще продължат да възпрепятстват икономическата активност на страната. От 2020г. правителството в Б. определя множество независими медии, уебсайтове и акаунти в социалните мрежи като „екстремистки“, което е довело до сериозни наказания за журналисти и тяхната публика.

С оглед изложеното молбата за закрила не е допусната за разглеждане по общия ред.

В съдебното производство е представен доклад МД-02-68 от 18.11.24г., видно от който на 25.01.2025г. са изборите за президент на Б. като е посочено, че ще се удължи 30 годишното управление на авторитарния лидер Л., верен съюзник на П.. Съобщава се за арести и изпращане през съд на опозиционни активисти. Напр. на блогъра А. П.. Силно се препоръчва да се избягват антиправителствени демонстрации.

До съда е депозирано становище от жалбоподателя на л.315 и сл.. Видно от същото, докато е в България е участвал в редица митинги срещу войната в У. като срещу някои участници е образувано дело по чл.361-1 от НК за създаване на екстремистка формация. Участвал е заедно със съпруга си на 21.06.2024г. в „С. П.“. Многократно е давал интервюта вкл. за българския клон на радио „Свобода“, включено в списъка на екстремистките формирания през 2021г.. От 2024г. са започнали репресии срещу ЛГБТК хора. Напр. такива са задържани поне 30 през м.септември 2024г..Допълва, че с решение №5759 от 23.04.2024г. /на л.320/ на Председателя на ДАБ партньорът му е получил МН закрила като пише и против Л. и продължава да го критикува.

Представено е на л.321-322 становище от Фондация „Кикимора и Кикимора“, че С. е талантилив художник и скулптор, който се включва в проявите на фондацията. Допълва се, че и А. Б. също е познат на фондацията и същите като двойка се борят за правата на човека в родните си страни, като понастоящем рискуват да загубят живота и свободата си, а семейство им да бъде разделено и унищожено.

Представена е на л.329 и сл. информация за статистиката на репресираните в Б. – над 1294 политически затворници в затвора, отделно 2500 осовободени. Над 74 000 глоби, 15 000 дела, около 7400 имат процеси по политически текстове. Сочи се, че е създадена машина за масово преследване и репресии на смятаните за нелоялни вкл. преследване на такива лица и зад пределите на страната. Визира се, че опозиционната лидерка С. Цихановская присъства на събитие, организирано от Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа на 20.11.2024г. като е посочено, че Европа трябва да освободи Б. не само от диктатурата, но и от лапите на Русия.

На л.338 е представен доклад за ситуацията с ЛГБТК общността в Б.. Видно от същия лятото на 2023г. Главна прокуратура на Б. – предлага да се въведе наказание за

пропагандирането на нетрадиционни връзки. С постановление на Министерство на културата м.04.2024г. е внесена законодателна промяна във връзка с рекламирането на продукти с еротичен елемент, поради което така се засилва цензурата, както и с тази промяна в това Постановление №18 от 13.04.2000г. е дадено определение на „нетрадиционни сексуални отношения“. Така законодателят приравнява хомосексуалността на педофилия. По смисъла на същото постановление обсъждането на теми, свързани с нетрадиционната сексуалност – е пропаганда на порнографията, като съгласно чл.343 от НК е инкриминирано деянието производството и разпространението на порнографски материали. Следствие на отношението на властите към хора с нетрадиционна сексуална ориентация са предприети репресивни мерки- 500 писма до книжарници и издатели, обиски на клубове, предавания, в които ЛГБТК се приравнява на педофилия и т.н.

Представен е на л.359 доклад от Фондация „ТГ Х.“- В., Полша, която е специализирана в мониторинг на нарушения на правата на ЛГБТК хората в Б., в който се сочи, че м.09.2024г. има вълна от задържания на трансексуални хора. Паралелно това има социално заклеймяване. Има и масова емиграция като последица.

Представен е и доклад за страна от Фондация „К. А.“, в която се сочи за политически затворници, които изчезват безследно, за обвинения в екстремизъм и тероризъм срещу лицата с неудобно мнение, за това, че съдилищата са се превърнали в инструмент на репресии. Констатирано е, че мащаба на репресиите след 2020г. се е увеличил като Л. е дал ясно да се разбере, че ще накаже всеки, който дръзне да се разбунтува срещу него.

Разпитана е като свидетелка М. И. К. специален докладчик на ООН по правата на човека за Русия и Б.. Видно от показанията ѝ- била е свидетел на това, което се случва с участващите в мирни демонстрации в Б.. Хората били задържани на улицата, след това закарвани в полицейски участници и измъчвани. Тя и екипа ѝ интервюирали над 200 жертви на тези репресии отишли в Полша, Л., Ч., Б.. Допълва, че всички протестиращи били заснети на видео, документирани и дори година след това, службите ги тормозели. Знае от лекари за документирани мъчения, които продължават и сега. След започването на войната в У. репресиите са се засилили и в Б., и в Русия. В Русия движението на ЛГБТИ през 2023г. е обявено за екстремистка организация като е започнало индивидуално преследване на членовете му. Същото е и в Б.. Това продължава и сега. Подчертава, че ако С. бъде върнат -ще бъде арестуван и ще бъде изпратен в същите затвори, в които се намират политическите затворници. Като представител на ЛГБТИ общността той и да не пропагандира нищо, той ще бъде подложен на групови изнасилвания в затворите. Допълва, че С. е бил на срещата със С. Цихановская, която е опозиционния президент на Б., която е в изгнание в България. Подчертава, че на 11 април 2024г. Министерство на културата са поискали да се промени наказателния кодекс и неговия член, който наказва пропагандата на порнография, като в него добавили, че всяка пропаганда на нетрадиционни полови отношения или изява на такива се наказва с до 4 години затвор. Ето защо –счита, че при С. има няколко фактора за преследване: от една страна той директно отива в затвора, за това че е участник в протестите и е против правителството на Л. и на второ място за това, че е транс човек. Такива хора вече се арестуват в Б. по новия текст на НК.

СЪДЪТ напълно кредитира показанията на свидетелката, тъй като същата е ангажирана пряко и професионално с правата на човека в страната по произход.

Показанията ѝ се основават на факти и доклади макар да не е пряк свидетел на изявите на С..

На последно място е представена от Дирекция „МН дейност“ справка изх.№МД-02-79 от 03.02.2025г. за отношението в Б. към ЛГБТ и състоянието на тази група след законодателните промени в НК от 11.04.2024г.. Видно от същия няма закони, които да криминализират сексуалното поведение на лица от един и същи пол, но ЛГБТИ лицата продължават да изпитват дискриминация, тормоз, заплахи и насилие от страна на властите. Много от активистите са пратени в затвора или са в изгнание. Подчертава се, че на 13 април 2024г. правителството достига ново дъно в отношението си към лесбийки, гейове, бисексуални и транссексуални хора, защото определението за порнография включва и тези отношения. Съответно наказанието е до 4 години затвор.

СЪДЪТ КРЕДИТИРА и представените писмени доказателства, същите взаимно си кореспондират и позволяват да се установи пълна картина на отношението към посочената категория хора в страната по произход.

На първо място обаче – не е отговора на въпроса дали следва да се зачете МН закрила на партньора и дали С. ще бъде подложен на преследване в страната си по произход, а дали **ИМА НОВИ ОБСТОЯТЕЛСТВА**, които изискват молбата за закрила да се допусне до производство по общия ред или ако няма такива, същата да не се допуска и съответно жалбата да се счете за неоснователна.

СЪДЪТ не споделя извода на ответника, че в молбата не са заявени никакви нови обстоятелства –основание за разглеждане на молбата по общия ред. В действителност, видно от същата -има и засегнати факти, които са обсъдени по адм.дело №11601/23г. на АССГ– сключения брак, но визирането му не е самоцелно, а е във връзка с придобития статут на партньора с решение №5759 от 23.04.2024г. на ДАБ. Това е нова обстоятелство, което е следвало да се **разгледа по общия ред**, вместо да се формират мотиви от ответника по този въпрос.

При разглеждането на молбата по общия ред по този въпрос –трябва Председателят на ДАБ да има предвид и решение на СЕС по дело С-673/16, Coman Hamilton, което е от значение за правилното решаване на спора. В него е дадено тълкуване на понятието “съпруг/съпруга“ по смисъла на Директива 2004/38/ЕО

на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите–членки, за изменение на Регламент /ЕИО/ № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО /Директива 2004/38/. Така съдът приема, че *"държавата членка не може да се позовава на своето национално право, за да откаже да признае на своя територия, единствено за целите на предоставянето на производно право на пребиваване на гражданин на трета страна, сключения с от него брак с гражданин на Съюза от същия пол в друга държава членка в съответствие с нейното право"*. Според СЕС, *"задължението за държава членка да признае – единствено за целите на предоставянето на производно право на пребиваване на гражданин на трета страна – брака между лица от един и същ пол, сключен в друга държава членка в съответствие с нейното законодателство, не накърнява института на брака в първата държава членка, който е дефиниран в националното право и е от компетентността на държавите членки"*. **В мотивите на цитираното решение е посочено още, че "това задължение не означава, че съответната държава членка трябва да предвиди в националното си право института на брака между лица от един и същ пол. То се свежда до задължение за признаването на такива бракове, когато са сключени в друга държава членка в съответствие с нейното право и то, признаването им единствено за целите на упражняването на правата, които тези лица черпят от правото на Съюза"**.

В действителност посоченото тълкуване касае правото на пребиваване, но несъмнено е относимо и към молбата за закрила, тъй като съдържа принципа, изведен от СЕС, че държавите членки имат задължението да зачетат тези бракове единствено за целите на упражняването на права, които лицата черпят от ПЕС, а несъмнено такова право е правото на закрила.

В заключение по въпроса трябва да се маркира и друго решение на СЕС по C-490/20, в което се приема, че България е длъжна да издаде документи за самоличност на детето, което е гражданин на Съюза, както и да признае издадения акт за раждане, посочващ родителите /заб.от еднополов брак при вписани две лица като

майки/, за целите на свободното движение и пребиваване в рамките на ЕС. В решението е посочено, че при баланса на ценности Съдът на ЕС напълно изключва възможността в тази ситуация България да може да се позове на обществен ред или конституционна идентичност.

На второ място СЪДЪТ намира, че има нови обстоятелства и относно личното положение, както и за страната по произход. Вместо да установи това и да насочи молбата за разглеждане по общия ред –ответникът не я е допуснал. Тези нови обстоятелства се състоят в новоизнесените данни за дейността на С. в България пред 2024г. –участие в демонстрации, митинги, интервюта. Всичко това е ново, непреклюдено обстоятелство, което следва да се прецени по общия ред, доколкото може да създаде опасност от преследване при евентуално връщане в Б. на молителя. Новото обстоятелство са засилените репресии в Б. вкл. новия закон преследващ хомосексуалистите. Това също е следвало да се обсъди по общия ред. Следва да се подчертае, че данни за промяна в страната по произход има на база на горецитираните доклади вкл. и в показанията на свидетеля. Същите не следва да се обсъждат в настоящето производство, защото това трябва да стане за първи път от ответника в производството по разглеждане на молбата на С. по общия ред.

Следва да се подчертае, че недопускането на молбата до производство по закрила – е мярка, която се прилага, когато няма никакви нови обстоятелства. Видно от молбата на кандидата и от множеството събрани данни в производството пред съда – такива има. Те са пряко относими към личното положение на чужденеца и страната му на произход, включително и увеличават в значителна степен вероятността кандидатът да бъде признат за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на [Директива 2011/95/ЕС](#), по смисъла на чл.40, пар.3 от Директива 2013/32/ЕС, поради което разглеждането на молбата следва да извърши в производство по общия ред със съответните процедурни гаранции за закрила.

Следователно жалбата е основателна, макар и оспореният акт да е издаден от надлежен орган, то същия е постановен при съществени процесуални нарушения, в несъответствие с целта на закона, поради което следва да се отмени и преписката да се върне на ответника с указание да се допусне молбата до производство по общия ред.

По искането за разноси – същото е основателно, поради което на основание чл.38, ал.2 от ЗА следва да се присъди такова на адв.Д. Л. от АК-В.. Разпоредбата на чл. 92 ЗУБ не създава благоприятен режим за административния орган и не го освобождава от заплащане на съдебни разноси, направени от оспорващата страна. Спрямо административния орган намира приложение общата процесуална разпоредба на чл. 143, ал. 1 АПК, регламентираща, че при отмяна на обжалвания административен акт, ответникът дължи възнаградението за един адвокат, ако подателят на жалбата е имал такъв. В този смисъл. Решение № 13484 от 11.12.2024 г. на ВАС по адм. д. № 9300/2024 г., III о.. Размера на възнаградението трябва да бъде 300лв., а не съгласно чл.35 от Наредба 1/2004г. 600лв., тъй като съгласно практиката на СЕС/решение от 25.01.2024г. по дело С-438/22/ –преценката се прави от състава и посочените минимални размери не обвързват съда.

ВОДИМ СЪДЪТ

РЕШИ:

По жалба на А. С. С., гражданин на Република Б., ЛНЧ [ЕГН], с паспорт №МР4684243 издаден на 07.02.2022г.

ОТМЕНЯ като незаконосъобразно РЕШЕНИЕ №31-ОК от 28.10.2024г. на Интервюиращ орган, с който не е допусната до разглеждане последваща молба за закрила рег.№УП220022 от 10.10.2024г..

ВРЪЩА на ДАБ за допускане и разглеждане на молбата по общия ред включително и за съобразяване на указанията в мотивите.

ОСЪЖДА ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ да заплати на основание чл.38, ал.2 от ЗА на адв.Д. И. Л. от АК-В. 300лв. адвокатско възнаграждение.

Решението е окончателно.

Съдия: